

XXV TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Js 55:6-9)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Otsige Issandat, kuni ta on veel leitav, hüüdke teda, kuni ta on lähedal. Jumalatu jätku oma tee ja nurjatu mees oma mõtted, ning pöördugu Issanda poole, siis tema halastab; ja meie Jumala poole, siis tema annab paljugi andeks. “Sest minu mõtted ei ole teie mõtted, ja minu teed ei ole teie teed,” ütleb Issand. “Nii kui taevad on kõrgel üle maa, nõnda on minu teed kõrgemal kui teie teed, ja minu mõtted kõrgemal kui teie mõtted.”

See on Issanda Sõna.

(Vastulaul Ps 145:2-3. 8-9. 17-18 R:18)

R: Issand on ligi kõigile, kes teda appi hüüavad.

Ma tänan Sind igal päeval,
kiidan Sinu nime ikka ja igavesti.
Issand on suur ja kõrgeks kiidetav,
uurimatu on tema suurus.

R:

Issand on armuline ja halastaja,
kannatlik ja suur oma helduse poolest.
Issand on hea kõigile
ja tema halastus on üle kõigi ta tegude.

R:

Issand on õige kõigil oma teedel
ja helde kõigis oma tegudes.
Issand on ligi neile, kes teda appi hüüavad,
kõigile, kes teda tõemeeles appi hüüavad.

R:

(Teine lugemine Fi 1:20-24.27a)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast fiioplastele:

Vennad, ma ootan ja loodan pikisilmi, et ma ei jää milleski häbisse. Nagu alati, nii ka nüüd on Kristus minu ihus ülistatud, ükskõik, kas ma elan või suren. Jah, elu on mulle Kristus ja surm on võit. Kui ma aga peaksin edasi elama, tähendab see mulle viljakandvat tööd. Mille ma peaksin valima? Ma ei tea. Ma olen aina kahevahel: ma igatsen siit lahkuda ja olla Kristuse juures, sest seal on võrratult parem. Teie jaoks oleks ometi parem, kui ma jääksin siia. Aga teie elage Kristuse evangeeliumi vääriliselt.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Ap 16:14)

Halleluuja. Issand, ava meie süda
kuulama kõike, mida Sinu Poeg meile räägib. Halleluuja.

(Evangeelium Mt 20:1-16a)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Jeesus rääkis oma jüngritele tähendamissõna: “Taevariik on majaisanda sarnane, kes läks varahommikul välja palkama päevatöölisi oma viinamäele. Ja kui ta oli töölistega päevapalga kokku leppinud, läkitas ta nad oma viinamäele. Ja kui ta läks välja kolmandal tunnil, nägi ta teisi turul jõude seismas, ning ta ütles neilegi: “Minge mu viinamäele, ja ma maksan teile palga, mis iganes seda väärt on.” Ja nemad läksid. Samamoodi läks ta välja ka kuuendal ja üheksandal tunnil ja tegi nõndasamuti. Aga kui ta üheteistkümnendal tunnil välja läks, leidis ta veel mõned, kes seisis, ja ütles neilegi: “Miks te seisate siin kogu päeva jõude?” Nemad vastasid talle: “Meid ei ole keegi palganud.” Ja tema ütles neile: “Minge teiegi mu viinamäele.”

Aga kui õhtu kätte jõudis, ütles viinamäe isand oma valitsejale: “Kutsu töölised ja maksa välja nende palk, viimastest kuni esimesteni välja.” Ja üheteistkümnendal tunnil palgatud tulid ja said igaüks ühe teenari. Kui järg jõudis esimeste kätte, arvasid nemad, et neile makstakse rohkem, aga nemadki sai igaüks ühe teenari. Ja kui nad olid saanud, siis nad nurisesid majaisanda vastu: “Need, viimased, tegid ainult ühe tunni tööd, aga sina maksad neile sama palga kui meile, kes me oleme talunud päeva koormat ja lõõska?” Aga isand vastas neile ja ütles: “Sõber, ma ei tee sulle ülekohut! Kas sa ei leppinud siis minuga kokku ühe teenari peale päevapalgaks? Võta oma palk ja mine oma teed, aga sellele viimasele tahan mina anda nõnda kui sinulegi! Kas ma ei tohi siis enese omaga teha seda, mida ma tahan? Või on sinu silm sellepärast kade, et ma hea olen?” Nõnda saavad viimased esimesteks ja esimesed viimasteks.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kui inimene otsib tööd, et endale elatist teenida, siis sõltub töö leidmine sellest, mida ta oskab, sellest mida pakub tööturg, ja mis tingimustel on võimalik tööandjaga kokku leppida. Enamasti tundub aga tööotsijale välja pakutud lepingus olevat nii mõndagi ebaõiglast – ja tavaliselt ikka just sedapidi, et palga eest tuleb rohkem tööd teha kui palk väärt on. Aga valik pole lõputu, ja mingi tööotsaga peab lõpuks ikka leppima, sest pere tahab toitmist.

Palga ja töötingimuste üle nurisemiseks leiab muidugi alati põhjust, kuid nurin ainuüksi ei paranda midagi.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, nurin Jumala vastu on eriti rumal. Tõsi muidugi – ega Taevaisa ei ole meie elu siin maa peal sugugi lihtsaks teinud. Täna evangeeliumi lugedes võib hakata tunduma, et kuigi tänapäeval räägitakse Jumala armulikkusest palju – või vaata et armust ainuüksi! – siis tegelikult jääb üle vaid salamisi loota, et oh oleks Jumal vähemalt õiglanegi...

Tähendamissõna töötegi jaist viinamäel on pakkunud peamurdmist juba kaks tuhat aastat, ning ikka veel saame me esitada selle kohta palju häid küsimusi, ja anda neile sama palju häid vastuseid. Miks ometi ei palganud viinamäe isand kõiki töölisi kohe varahommikul? Miks tegi ta endale tüli mitu korda päevas turu vahet sõelumisega... ja seda veel, nagu selgub, päevakuumuses – tollal ju polnud ju isegi rikkal võtta kliimaseadmega autot? Üheteistkümnendal tunnil kõnetab ta viimaseid lootusrikkaid turuvarblasi sisuliselt etteheitega: miks te seisate siin kogu päeva jõude? Miks me seisame, miks me seisame... sa tead ju väga hästi, ise sa jätsid meid varem palkamata! Lõpuks aga, miks küll maksab isand inimestele palka sisuliselt näo järgi, mitte selle järgi, kuidas nad tööd on teinud?

Selguse toob kogu loole siiski viimane lause viinamäe isanda suust: “Kas ma ei tohi siis enese omaga teha seda, mida ma tahan? Või on sinu silm sellepärast kade, et ma hea olen?” See tähendab: tõesti, kas sulle meeldib või mitte, reegleid kehtestab keegi teine kui sina, inimene, – ja reeglid on just täpselt niisugused nagu nad on, võta või jäta!

Teisalt tuleb tunnistada, et omamoodi loogika tööandja käitumises siin muidugi on. Võimalik, et viinamäe isand võttis inimesi tööle nende võimete alusel: kõigepealt palkas ta need, kes olid täies jõus ja võimelised päev otsa tööd tegema, ning siis võttis edasi järk-järgult appi nõrgemad. Viimaseks tunniks palkas ta need, kes rohkem polekski suutnud. Sest tema teadis, et süüa tahtsid õhtul ju kõik ühtemoodi, ja leib maksis turul kõigile samapalju...

Kuid pangem tähele, et teine ja veelgi tähtsam seletus tähendamissõnale toetub kohe loo alguses välja öeldud seigale, et see võrdpilt ei kõnele mitte maisest viinamäest, vaid taevariigist. Taevariiki pole võimalik tükkideks jagada – on vaid kaks võimalust: kas inimene pääseb sinna ja pälvib igavese elu... või siis mitte. Need, kes hommikul vara tööle tulid, ei pääse ju lõpuks mingitele “eriti tublide inimeste” kõige kõrgematele taeva-õrtele, kust nad siis põnevusega vaadelda võiksid, kuidas viimasena taevauksest õnnekombel sisse komberdajad klammerduvad meeleheitlikult pudedatesse pilveserva-räbalatesse...

Armsad õed ja vennad, mida me saame aga õppida Jeesuse ootamatust lõpulausest viimaste ja esimeste kohta? Kas seda, et me peaksime nüüd olema need päris viimased saabujad, et saada lõpuks pikas taevalauas päris esimestele kohtadele? Kuidas sellega nüüd ka on, kuid ärgem unustagem tagasihoidlikkuse voorust! Suur asi oleks juba seegi, kui meil õnnestuks hüpata kasvõi puhastustulle suunduva rongi viimase vaguni tagumisele trepikesele...

Või oota, kumbapidi see nüüd oligi... Oi vabandust, evangeelium ütles et viimased saavad ju esimesteks... Seega, kui me mõtleme ikka päris siiralt, et soovime viimaste pääsenute hulgas olla, siis ei jää muud üle kui peame hakkama endale kohe täna selle, taevasesse paranduskolooniasse suunduva rongi esimesse vagunisse polsterdatud istmetega kupeed reserveerima... Või siis ikkagi... Ah, mul on juba kõik segamini, mõtelge ise edasi! Aamen!